

РОСІЙСЬКІ ВІЙСЬКА ЗДОБУЛИ ЕРЗЕРУМ.

Турки стратили около 100.000 людей в полонених і 1000 гармат.

Москалі полишили 5.000 в убитих під фортами Ерзерум.

Воєнні кошти числять 95 мільонів доларів денно.

РОСІЙСЬКІ ВІЙСЬКА ЗДОБУЛИ ЕРЗЕРУМ.

ІСТОГРАД, 16. лютого. — 3 Тиф-
 лід, головної квартири російської армії
 на Кавказі, надійшли офіційні повідом-
 лення.
 «За допомогою і ласною Божою наші
 хоробрі війська взяли приступом форти
 міста Ерзерум.
 «Небаром подамо імена тих славно-
 му полків, які з багнетом в руці про-
 грали Турків зі сильних становищ.
 «Турецькі війська уступають далше;
 на захід. В наших руках опинилося
 значне число бранців, гармат і велика
 кількість різнних воєнних матеріалів і
 поживи».

МОСКАЛІ СТРАТИЛИ 5.000 В УБИ- ТИХ ПІД ФОРТАМИ ЕРЗЕРУМ.

БЕРЛІН, 17. лютого. — Урядовий
 звіт головною турецькою штабу под-
 ає отсі вісти:
 «В битвах на навказім фронті, які
 помімо великого снігу і зима відбува-
 лися без перестанку далше, російські
 війська потерпіли дуже тяжкі втрати.
 Перед фортами кріпости Ерзерум по-
 лишили вони 5.000 трупів на побос-
 вища».

ОСТАТНІЙ ТУРЕЦЬКИЙ РАПОРТ.

ЦАРГОРОД, 17. лютого. — Ниніш-
 ний урядовий звіт звучить:
 «На воєннім терені на Кавказі не
 зайшли жадні важніші зміни».

ВОЄННІ КОШТИ ВОЮЮЧИХ ДЕР- ЖАВ ЧИСЛЯТЬ ДЕННО 95 МІЛІОНІВ ДОЛАРИВ.

Нью-Йоркська часопись «Таймс» подає
 зіставлене денних коштів воюючих дер-
 жав. Воно представляє ся так:

Англія видає денно	\$25.000.000
Росія	25.000.000
Франція	15.000.000
Італія	5.000.000
Разом	\$70.000.000
Німеччина видає денно	\$15.000.000
Австро-Угорщина	7.000.000
Туреччина і Болгарія	3.000.000
Разом	\$25.000.000

З повисшого зіставлення виходить,
 що кошти Німеччини і всіх її союзни-
 ків рівняють ся щодо висоти коштам
 одної Росії або Англії. Іншаке сказа-
 зши: Англія і її союзники мають воєнні
 кошти три рази більше ніж Німеччина і
 її союзники.

НІМЦІ ЗАДЕРЖАЛИ У СВОЇХ РУКАХ ВСІ ЗДОБУТІ СТАНОВИЩА.

БЕРЛІН, 17. лютого. — Урядовий
 звіт звучить:
 «Вчера вечером Англіїті робили
 зусилля, щоб відізнати утрачені ста-
 новища. Три напади англійських військ
 відбито. Понад 100 жовітрів взято в
 полон.
 «Такома безуспішні були напади
 Французів в Шампанії, які хотіли відо-
 брати стрілецькі окопи коло Тагір.
 «Злини дощі і буря на цілім за-
 хіднім фронті сплинують хвилею воєн-
 ній операції на більш розсірмі».

ІТАЛІЙЦІ ПОТЕРПІЛИ ЗНОВА ТЯЖКІ ВТРАТИ.

ВІДЕНЬ, 17. лютого. — Міністер-
 ство війни оголосило отсі вісти:
 «На боєвій лінії зрив рим Ізонцо
 і границі Каринті відобуває ся оиль-
 на переотрїла артилерії.
 «Всі напади Італійських військ, які
 декунди і по 8 разів відновлювано, зі-
 стали відвертє з великими стратами для
 Італійців. Побосевиче вертє гуото тру-
 пами Італійських жовітрів».

РУІНА В НАШІМ РІДНІМ КРАЮ.

МОСКАЛІ В БРІДЩИНІ.

Поміжше наведений лист писав о. Юліан
 Дутевич (Дубс, пов. Броди) до свого сина
 Богдана Дутевича, співредатора «Свобо-
 ди» Сіті, Н. Дж. Лист писаний 11. січня 1916 р.
 Лист подає ся у віникмах.

Любий Сину!

Перемерші австрійських і росій-
 ських військ перебули ми дуже щасливо.
 За часів панования Москалів треба бу-
 до мовчки все зносити і терпіти. Зі
 своїми вие нам трохи лешше, хоч ча-
 сом приходиться ся нашим людям не-
 одом знести. Та люди часто самі винні
 не слухаю нарікань.

Наша околиця остала ся чиста —
 нічим і ніким не знищена. Ми властво
 не знаємо, що значить війна, — зате
 знаємо, що то Москалі!

Послідна ніч на 1. вересня 1915
 р. була найстрашніша. Хоч відорот
 російських військ тривав досить довго
 (яких 20 днів), однак вони удавали по-
 добі.

У нас черед більше ніж тижден-
 мешкало понад 5.000 салдатів в селі.
 Щодня відбували вони муштру по зби-
 нках і сіножатах. В нашій селі уладили
 Москалі склад орунтя. В Бродях завали
 рекрутам мундар, а в нашій селі їх зру-
 зували. Відтан два дні муштри і далі
 на боєву лінію. Щодня приходило 1.000
 і 1.000 відходило.

Так було з самого початку війни. О-
 після в нашій селі заложили шпиталь
 довозили хорих злід Окидова і гори
 Шашевича (в Плідоно). В нашій хаті
 мешкало трохи лікарів.

Дня 31. серпня 1915 р. в ночі від-
 іхав шпиталь. Дідна Москалі утїкали
 вже бігцем. Тоді доперва стали робити
 шноуду в огороді і в пасіці. Добу-
 вали ся таном до хат, але війни яко-
 не розбивали. Їх більше займали яб-
 лонка, сливи і мід — бо се була для них
 левана добичка. По дорозі взяли мені по-
 вія і везло до себе для охорони їх від
 рабунку (?) Нідема дні передтим зар-
 брали мені 3 корова, 4 коні, 2 вози
 і вою папця, яка була дома. На поли ви-
 слодили багато зеленцем. На поли ви-
 слодили багато зеленцем.

Москалі пїгнули ся втер далше.
 Около 10-тої години були вже в нашій
 селі гуарти, а на другий день прийшли
 наша піхота.

Ми відітхуємо. Цілий рік і тижден-
 вибули ми під тим примесним панова-
 нням! До боротьби з Ляхами ми яко-
 наявимо і віримо, що-прецінь щось ви-
 боремо, але освободжуване нас Моска-
 лями стало нам в горлі. А що найваж-
 нийша річ — Москалі відразу звязали
 нам: «Вас нема!»

Тепер ми вие щасливі, що освобод-
 дителі нема і відемо нетерпеливо ні-
 ця війни.

Маском в російській полоні і в А-
 отржаних, а тепер добровільним і без-
 платним початерем в таборі полонених.
 Владко, полонений з Перемишля, на-
 ходиться ся в таборі полонених в Курми-
 шній (губ. Нурин). Гемно, танем, полоне-
 ний з Перемишля, має находити ся в
 Асхабаді (Занкаспійська область), але
 нутин впрот від него що не було. О-
 риді від-трех неділь стоїть в Голо-

осковичах. Служить при нічній лїо ве-
 теринар. Часто нас відіаує. Роман у
 Львові.

Після упадку Перемишля пішло 28
 з нашого села в полон. З наших ажа-
 демів Іван Мартинюк, поручник, та-
 ном ранений і доси кулі їсму не витя-
 нули з ноги. Він пільнує тепер зель-
 ніці. Йосиф Бабяк, поручник кріп. ар-
 тилерії, в полоні; Николай Швалюк, на-
 дід піхоти, в полоні. Студенти Пашио
 і Придуба пішли до офіцерської шко-
 ли.

В селі доси не було пошестий ні
 хороб, дотепер лише про 12 жовітрів
 з нашого села нема жадної вісти.

За часів російського панования б-
 гато сусідних сіл перейшло на право-
 славе: Голосовичі, Суходолі, Братинь,
 Понинва, Чехи, Заболотці, Поникови-
 чі, Броді і другі. Разом 16 парохій.

В сусідстві всі на місці. Лише о-
 дід Мригидович (в Дітвінях) пере-
 шийшов на православє і в 2 неділі опісля
 помер; оо. Загайневич, Янцьо Сухаро-
 ський і Павлюк — прийняли право-
 славе і повтікали. Впрочім я пр се у
 «Ділі» писав, а думаю, що «Діло» до
 Вас доходить.

Сердечно здоровля Тебе
 Ю. І. М.

ПРО ПОБУТ МОСКАЛІВ В КАРЛОВІ, ПОВ. СЯТНИН.

Поміжше поданий лист писав Іван Сандулян,
 70-літній старець з Карлова (пов. Сятнин), до
 свого сина Гриця в Міннеполіс, Мінн. Лист пи-
 саний дня 3. січня 1915 р. Лист подає ся у
 віникмах.

Дорогий Сину!

Я Тоби не годен описати того всего,
 що ми перебули за того півтора року
 страшної війни. Треба би на се багато
 часу, а знова і пора на се не є відпо-
 відна.

От хіба лише деіно Тобі ошну:

З початку єєї війни верог лише ча-
 сово загочував у наш паше, а особливо
 рідно заходив він у наше село. Там три-
 вало від осені 1914 р. через зиму аж
 до жерта 1915 р.
 Московські салдати загнїдали ся
 були найбільше у Сятинї та по зельни-
 цьких стадїях нашого повіта. Зате в му-
 ших сторонах то богато гірше ни-
 щилися. Під осїнь 1914 р. стали Іво-
 скалі в Тукові 18 господарств, а в
 Сятинї склад з деревом, десяткарню
 горівни на Юривцї і минаульську го-
 ральню.

До нашого села забїгали салдати
 одишче. Від часу до часу кури та о-
 оляндий відірвали. Се прийшла хви-
 лядка пороху, на одну дорку ждали наш полон
 і пїшли в пїснов на устат турк, люди кавче їх
 турка босє. Одні вертєт ся живі, окремі сал-
 дами; другі вертєт ся з ранами, нестертими знаме-
 ни зложот вертєт, лїями колєсь славили ся наш
 предок Козани; а інші не вертєт ся — полатать
 свої будні гонимі жидиї за Україну, бо тільки за
 Україну пїшли ішли у білї єванїї, за Г'валлі!

Останчу по них лиш моголи і єдом з сирити,
 які були єванїї єванїї. Спонуїтуть і сирити ба-
 тьки, що в волонїї вїлї полаг за волю української
 жидїєв. А чи той парїт вие забутї іх? Чи не має
 дати бідні жидівського пашу, що ії єванїї не
 жидівськє Українськє мають батїєв. А ТИМ БАТЬ-
 КОМ Є — УКРАЇНСЬКИЙ НАРІД.

зробували всю годівлю, яну лише най-
 шли.

З нашим селом було дуже круто.
 Кождого дня грозила Карлови і Відно-
 мівці цілковита руїна. Наші війська були
 добре укриті понад залуцьку гору, а
 зорози-Москалі стрїляли до наших іза
 зоди з другого берега Прута. Кулі гар-
 матні тривали понад нашї голови. Нар-
 тілі і Відинї дже великої шкоди не по-
 терпіли. Часом лучало ся, що гранат
 злав на будинки і їх ушодив. У Пе-
 тра Семотана било жінку і невістку
 за поли і три штуки худоби у стаїни.
 Гільми шкоди наробили московські гра-
 нати.

До нашого укритого війська не дїстав
 ся жоден гранат. Се була для воєно
 зелина втрата, бо іх тати не мало ля-
 го від наших гранатів. Такі перепа-
 ді тривали через 25 днів. Наші люди
 їрили ся по ямах. Було нераз богато
 зтраху, а часом і сміху. Неодумо Мос-
 ковськє приотрїфало ся, що коло хати
 дїстав колом від баб за кури. І нічого
 нашим бабам за се не стало ся. Мо-
 ковські салдати — се старці-дїди —
 а не воєни. Бувало євїє гвер денебуть
 лїшати, а сам їде нури красти. То як
 бабї не бити такої голоди?!

Дня 14. червня 1915 р. під вечер
 надїшла більша сила наших військ і
 стала напирати на Москалів з усіх бо-
 ков. Москалі потратили голів. Роз-
 почала ся утєча. Кождий лєтєв стрімго-
 во. По три сїдали на одного коня, дру-
 гі пїшли і без шапок, бо не було часу
 за своїм конем шукати.

Так покинули вони наше село і утї-
 кали на вправчї черв Прут. Немало їх
 пропало у Прутї, де до них ловають рі-
 жу мертвини рунами.

У Сятинї зробили більшу шкоду.
 Спалили в ринку богато домів. У нас
 знищили читальню «Просвіти» і ін-
 струменти січової музики.

Щодо погоишох, то годі докладно
 розповідати ся.

У нас тепер велика доронія. Дро-
 ва по 6 корон за кізку, угодь по 5 ко-
 рон. Парч черевиків 40 корон. Нема в
 се взути ся ані в що вдягнути ся. Не
 знати, як воно буде далше.

Отсим кітчу євїї ширі. Поздорюва-
 змо Тебе з дому усі щиро і сердечно,
 мї. Твої шпрі родичі, сестра Анна і
 братова.

До милого побаченя. Гаразд!
 Іван Сандулян.

Нехай від Вас буде найпримітнішою і наща-
 овнійшою в життя та хвилянка, коли дасте свою
 рукою доллєра на дарунок для Українських Січових
 Стрільців, для тих хлєбців, що відіають для Украї-
 ни все, що мають, бо євїє НІСЄ МОЛОДЕ. Сїє
 сїє найбільшій євїє дїмєтє вонї в любови до
 своєї нащїди. Вонї хотєтє своєю кровю зробити
 лєвєць московсько-польській неволї, яку Україна
 терпить сотки літ. Вонї бачать, що прийшла хви-
 лядка пороху, на одну дорку ждали наш полон
 і пїшли в пїснов на устат турк, люди кавче їх
 турка босє. Одні вертєт ся живі, окремі сал-
 дами; другі вертєт ся з ранами, нестертими знаме-
 ни зложот вертєт, лїями колєсь славили ся наш
 предок Козани; а інші не вертєт ся — полатать
 свої будні гонимі жидиї за Україну, бо тільки за
 Україну пїшли ішли у білї єванїї, за Г'валлі!
 Останчу по них лиш моголи і єдом з сирити,
 які були єванїї єванїї. Спонуїтуть і сирити ба-
 тьки, що в волонїї вїлї полаг за волю української
 жидїєв. А чи той парїт вие забутї іх? Чи не має
 дати бідні жидівського пашу, що ії єванїї не
 жидівськє Українськє мають батїєв. А ТИМ БАТЬ-
 КОМ Є — УКРАЇНСЬКИЙ НАРІД.

